

Đại học Quốc gia Ba-cu – 100 năm

Tòa nhà đầu tiên của BSU - hình ảnh từ 1 bưu thiếp đầu thế kỷ 20

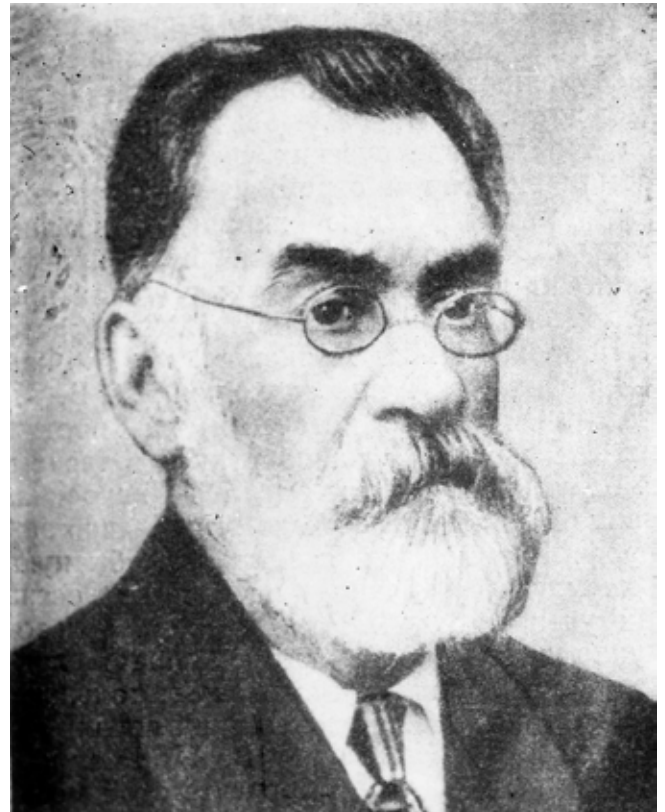
Năm 1918, lễ kỷ niệm 100 năm thành lập Cộng hòa Dân chủ A-đéc-bai-gian (ADR) - nước cộng hòa dân chủ và pháp quyền đầu tiên ở phương Đông và trong thế giới Hồi giáo, đã được tổ chức rộng rãi cấp nhà nước và trên thế giới. Đây là sự kiện lịch sử đặc biệt quan trọng đối với quốc gia chúng tôi. Năm 1918 được tuyên bố là Năm của Cộng hòa Dân chủ A-đéc-bai-gian. Trong những lễ kỷ niệm nhân dịp này, điều được lặp đi lặp lại là việc nhấn mạnh rằng

trong 23 tháng tồn tại, ADR để lại dấu ấn không thể phai mờ trong lịch sử dân tộc bằng cách đạt được sự công nhận quốc tế cho nền Cộng hòa, thông qua thành tố nhà nước, tạo ra quốc hội, quân đội quốc gia và các tổ chức quan trọng khác, bao gồm cả việc thành lập Đại học Quốc gia Ba-cu (BSU).

Năm 2019 đánh dấu kỷ niệm một trăm năm thành lập trường Đại học Quốc gia Ba-cu, nơi được coi là trung tâm khoa học, giáo

dục quốc gia, văn hóa và nguồn nhân lực của Cộng hòa A-déc-bai-gian. Việc thông qua Quyết định của Tổng thống Cộng hòa A-déc-bai-gian (ký ngày 14/11/2017) kỷ niệm 100 năm Đại học Quốc gia Ba-cu đã báo hiệu sự bắt đầu của các hoạt động đánh dấu dịp lịch sử này. Văn bản có đoạn “kể từ khi thành lập như một cơ sở giáo dục bậc cao của Hồi giáo phương Đông, Đại học Quốc gia Ba-cu đã trải qua một quãng đường phát triển với nhiều thành tựu. Luôn luôn trung thành với ý thức hệ của chủ nghĩa A-déc-bai-gian, đóng góp cho quá trình thiết lập hệ thống giáo dục đại học trong nước, tiến hành nghiên cứu khoa học theo các tiêu chuẩn cập nhật và sử dụng công nghệ tiên tiến và đẩy mạnh quá trình nhận thức dân tộc.”

Sẽ không quá khi cho rằng sự xuất hiện của các trường đại học sớm từ thời Trung cổ có liên quan đến phát triển đô thị. Ba-cu là một ngoại lệ! Sự phát triển nhanh chóng của ngành dầu khí trong thành phố vào nửa sau của thế kỷ 19 đã biến Ba-cu thành một trong các trung tâm dân số hàng đầu thế giới. Những tờ báo của những năm đó thường so sánh Ba-cu với các thành phố của Mỹ ... Nhưng mặc dù vậy, thời đó không có trường đại học nào ở Ba-cu cả! Sau khi chiếm đóng Cáp-cát, Đế quốc Nga không quan tâm đến việc tăng cường giáo dục trong khu vực. Sự phân biệt đối xử này luôn làm lo lắng giới trí thức người A-déc-bai-gian, những người đang tiếp nhận giáo dục ở các thành phố khác nhau trên thế giới. Nam tước đầu mỏ nổi tiếng của Ba-cu, Haji Zeynalabdin Tagiyev, người không có cơ hội đi học, hào phóng phân bổ tiền riêng của mình vào lĩnh vực này (giáo dục). Tuy nhiên, đề xuất của ông cho việc mở một trường học bằng nguồn tài chính của bản thân cũng bị

Vasilii Razumovski –Hiệu trưởng đầu tiên

từ chối. Để có một trường học cho phụ nữ Hồi giáo ở Ba-cu, nhà triệu phú nổi tiếng này đã phải gửi một món quà đắt tiền cho vợ Sa hoàng... Những người muốn mở một trường học bậc cao hơn

ở Ba-cu luôn nhận được câu trả lời là “Không”... Cuộc thảo luận về việc mở một trường học bậc cao ở Cáp-cát đã nổi lại sau cuộc cách mạng năm 1917 ở Nga nhưng chỉ một trường Đại học Nga được mở ở T-bi-li-xi. Sa hoàng đã không thể hiện bất kỳ mối quan tâm nào trong việc phát triển khoa học và giáo dục cho người Hồi giáo ở Ba-cu! Tuy nhiên, vẫn có những người A-déc-bai-gian xuất sắc đã tốt nghiệp từ các trường đại học ở Xanh Pê-téc-bua, Ka-dan, Mát-xcơ-va, Séc-bon ... Trên thực tế, Tuyên ngôn Độc lập của Cộng hòa Dân chủ A-déc-bai-gian vào tháng 5 năm 1918 đã được ký bởi những cử nhân đại học như vậy.

Nghi viện Cộng hòa bắt đầu hoạt động vào ngày 7 tháng 12 năm 1918 và chỉ 10 ngày sau đó để xuất thành lập một trường đại học kiểu châu Âu ở Ba-cu được đưa ra lần đầu tiên trong. Ý tưởng thiết lập lên một trường đại học kiểu châu Âu ở thành phố phía đông, nơi giáo dục đại học đã bị cấm trong nhiều năm không khác nào một cuộc cách mạng văn hóa! Các cuộc thảo luận về việc thành lập trường đại học bắt đầu vào đầu năm sau đó. Ngày 1 tháng 9 năm 1919, quốc hội A-déc-bai-gian đã thông qua việc thành lập một trường Đại học Quốc gia ở Ba-cu. Bài giảng đầu tiên trong trường bắt đầu vào ngày 15 tháng 11 năm 1919. Mặc dù Cộng hòa Dân chủ A-déc-bai-gian đã bị chiếm đóng bởi Bôn-sê-vích chỉ sau 23 tháng, trường đại học tiếp tục hoạt động như một trung tâm văn hóa và khoa học cấp quốc gia. Năm 1922, tổng cộng 30 bác sĩ trẻ đã được trao bằng tốt nghiệp đại học đầu tiên. Ngay cả người đoạt giải Nobel Lev Landau cũng là một trong những sinh viên đầu tiên của trường.

Bắt đầu chỉ với hai khoa, trường đại học dần dần mở rộng và các khoa mới được mở thêm. Sau đó, các trường đại học mới được thành lập trên cơ sở này: một viện sư phạm, một viện y và một viện kinh tế đã được thành lập trong những năm sau.

Tuy nhiên, không giống như các tổ chức giáo dục đại học sau này, Đại học Ba-cu là một trường cổ điển tập trung vào giảng dạy khoa học cơ bản dần trở thành trung tâm giáo dục và nghiên cứu

hàng đầu trong nước. Trong những năm qua, trường đại học được dẫn dắt bởi các nhà khoa học nổi tiếng khác nhau. Hiệu trưởng đầu tiên là bác sĩ phẫu thuật nổi tiếng Vasili Razumovski, trong khi nhà văn nổi tiếng Tagi Shahbazi là hiệu trưởng người A-déc-bai-gian đầu tiên. Sau đó, vị trí này được đảm nhiệm bởi Aziz Aliyev, Abdulla Garayev, Jafar Khandan và những trí thức nổi tiếng khác.

Nhà hóa học lừng danh Yusif Mammadaliyev, người đã góp phần vào chiến thắng trong Thế chiến II bằng cách phát minh ra xăng ốc-tan cao và dầu không đóng băng, làm hiệu trưởng của trường vào cuối những năm 1950.

Bốn hiệu trưởng của trường đại học này đã trở thành nạn nhân của sự đàn áp từ Stalin trong nhiều năm. Tuy nhiên, thời gian khó khăn và thử thách không thể phá vỡ ý chí của quốc gia kiên cường này. Các trường đại học tiếp tục phát triển và cuối cùng trở thành niềm tự hào cho cả dân tộc.

Vào cuối những năm 1980, một phong trào giải phóng dân tộc bắt đầu ở A-déc-bai-gian. Trường đại học quốc gia vẫn luôn cam kết với vị thế là trung tâm phong trào giải phóng. Năm 1991, A-déc-bai-gian giành lại độc lập.

Tuy nhiên, những năm đầu độc lập luôn đầy khó khăn về chính trị và kinh tế. Nền độc lập của người A-déc-bai-gian đã phải đối mặt với một mối đe dọa nghiêm trọng. Đất nước đang chuyển đổi đã được cứu khỏi sự hỗn loạn và phân mảnh bởi một nhà lãnh đạo

giàu kinh nghiệm, cũng là cựu sinh viên Đại học Quốc gia Ba-cu. Ông là Heydar Alirza oglu Aliyev.

Heydar Aliyev, người đã đóng góp to lớn cho sự phát triển và tiến bộ của trường đại học cả trong thời Liên Xô thời kỳ và trong những năm độc lập, đánh giá cao vai trò và tầm quan trọng của BSU và coi BSU như là một kho báu quốc gia của người dân A-déc-bai-gian, niềm tự hào của Cộng hòa A-déc-bai-gian.

Không phải ngẫu nhiên mà danh sách các bác sĩ danh dự của trường đại học ngày nay bao gồm các nhân vật tâm cỡ như Heydar Aliyev, Ilham Aliyev, Turgut Ozal, Suleyman Demirel,

Zbigniew Brzezinski, Lotfi Zadeh, Boutros Boutros Ghali, George Robertson, Koichiro Matsuura, Olzhas Suleimenov, Tadeusz Swietochowski.

Đại gia đình Đại học quốc gia Ba-cu có hơn 23.000 sinh viên, khoảng 1.300 giảng viên, một chi nhánh ở Ga-dắc, các trung tâm giáo dục và giải trí ở Gu-ba và An-ti-a-ga, và một Hội thanh niên tài năng ở Ba-cu.

Trường có một trung tâm tiếng Nga, một trung tâm Abay, một trung tâm hỗ trợ thông tin của A-déc-bai-gian-Hàn Quốc, Viện vua Sê-giông tại Ba-cu, Học viện Khổng Tử và Ban UNESCO về Nhân quyền và Thông tin. Tất cả những điều này phục vụ mục tiêu thúc đẩy sự hiểu biết lẫn nhau giữa các dân tộc và tăng cường mối quan hệ văn hóa.

Tổng kết lại, Đại học quốc gia Ba-cu khi tròn 100 tuổi:

- là tổ chức giáo dục đại học đầu tiên ở Cộng hòa A-déc-bai-

gian, mang đến những cơ hội tuyệt vời cho sự phát triển của các lĩnh vực khoa học khác nhau;

- từ đầu thế kỷ 20, đã đóng một vai trò vô giá trong việc giáo dục người dân A-déc-bai-gian, trong sự hình thành tầng lớp trí thức và trong việc làm phong phú các truyền thống học thuật và khoa học
- đã đóng một vai trò quan trọng trong tuyên bố độc lập của A-déc-bai-gian vào cuối thế kỷ trước, trong sự hồi sinh của quốc gia, trong thức tỉnh và giác ngộ ý thức chính trị và cộng đồng;
- ngoài việc đáp ứng nhu cầu của quốc gia cho khoa học và giáo dục kể từ khi thành lập, đã phục vụ để tăng cường ý thức quốc gia và độc lập dân tộc;
- đã hoàn thành đầy đủ các nhiệm vụ tích hợp vào hệ thống giáo dục thế giới, đào tạo nhân lực có trình độ và thành lập các trường mới;
- phát triển khoa học phổ quát và giáo dục hiện đại thông qua công nghệ và nghiên cứu khoa học;
- ngoài việc sở hữu cơ sở hạ tầng học thuật, BSU hoạt động như một tổ chức giáo dục có khả năng nuôi dưỡng công dân nhận thức về các giá trị quốc gia và tinh thần dân tộc, tiếp nhận sự đổi mới toàn cầu, có kết nối xã hội và cộng đồng mạnh mẽ, gắn bó với đất nước, xã hội và nhân loại nói chung;
- đã tham gia vào các cuộc thi đánh giá được thực hiện bởi cơ quan có thẩm quyền nhất trên thế giới và hiện đang được xếp hạng trong số 800 trường đại học ưu tú hàng đầu;
- hợp tác với hàng trăm trường đại học, khoa học và các trung

tâm giáo dục từ hàng chục quốc gia;

- thực hiện các chương trình trao đổi của EU như TEMPUS-TACIS, ERASMUS MUNDUS, chương trình trao đổi Mevlana bao gồm các quốc gia nói tiếng Thổ, cũng như trao đổi sinh viên và giáo viên theo thỏa thuận đã ký với các trường đại học được công nhận trên toàn thế giới;
- đào tạo các chuyên gia văn bằng kép với thạc sĩ và bằng tiến sĩ cùng với các trường đại học của Pháp và Đức;
- tổ chức các bài giảng của các chính khách được công nhận, người được giải Nobel trong các lĩnh vực khoa học và người đứng đầu của tổ chức quốc tế có thẩm quyền;
- cung cấp sự phát triển toàn diện của thể hệ trẻ phù hợp với yêu cầu của thời hiện đại trên cơ sở nguồn lực vật chất và kỹ thuật dồi dào.

Tất nhiên, đã có rất nhiều chuyên gia, nhà nghiên cứu khoa học, nhà phát minh và người sáng tạo bước vào các lĩnh vực khác nhau của cuộc sống từ các lớp học này. Có một câu nói của một nhà tiên tri Hồi giáo được đăng ở lối vào Đại học Al-Azhar ở Cairo, Ai Cập, đến nay vẫn vẹn nguyên giá trị: nếu bạn muốn nhìn thấy vẻ đẹp của thế giới này, trở thành một thương gia, nếu bạn muốn thấy vẻ đẹp của thế giới khác, hãy sùng đạo, nhưng nếu bạn muốn thấy vẻ đẹp của cả hai thế giới, sau đó học khoa học và trở thành một nhà khoa học..."

Nói về vai trò đặc biệt của Đại học Quốc gia Ba-cu trong việc phát triển giáo dục và khoa học hiện đại, bảo tồn truyền thống và tinh hoa của đất nước chúng tôi, Heydar Aliyev cho biết, "sự xuất hiện và phát triển của phong trào giải phóng dân tộc ở A-déc-bai-gian, bảo vệ lịch sử của chúng ta từ sự khiêu khích và xuyên tạc, thúc đẩy lịch sử hàng thế kỷ của nhân dân chúng ta, của văn hóa, giá trị đạo đức - tất cả những điều này đã trở thành hiện thực là nhờ hoạt động của các nhà khoa học và giáo sư làm việc trong các cơ sở giáo dục đại học. Sự đóng góp của Đại học Quốc gia Ba-cu cho việc này là rất lớn. Đại học Quốc gia Ba-cu cũng được biết đến, công nhận và đánh giá cao trên trường quốc tế như một cơ sở giáo dục hiện đại và hiệu quả. Trong quyết định về việc kỷ niệm 100 năm thành lập Đại học quốc gia Ba-cu có đoạn: " Sự hình thành sáng tạo tư duy khoa học tại Cộng hòa A-déc-bai-gian về cơ sở của những ý tưởng sáng tạo, sự cải tiến liên tục nguồn nhân lực và phát triển hơn nữa của môi trường khoa học và trí tuệ, bao gồm bảo tồn các giá trị văn hóa và đạo đức của người dân A-déc-bai-gian, là những định hướng chính của các hoạt động đa dạng và rộng rãi ngày nay của trường Đại học hướng tới hội nhập vào không gian giáo dục của thế giới."

Như hiệu trưởng đầu tiên của Đại học Quốc gia Ba-cu V. I. Razumovskiy đã từng nói "... Trường tồn và thịnh vượng, hội Đại học Ba-cu!"

